

JA til EF

NUMMER 2 – JUNI 1972 – UTGITT AV «JA TIL EF»-AKSJONEN – CORT ADELERSGT. 16 – OSLO 2

Nr. 24 Gunnar «Kjakan» Sønsteby:

TØV AT VI SELGER NORGE

«Det er to nøkkelord for mitt forhold til EF. Det ene er «splid» – det andre er «samarbeid». Det var spliden mellom Europas folk som var årsaken til den 2. verdenskrig. Det var samarbeid som fikk slutt på krigen. For meg står det slik at EF byr oss en sjanse til for all tid å avløse spliden i Europa med et samarbeid mellom Europas folk – slik at vi kan unngå nok en gang å kjenpe oss gjennom en tragedie».

Ordene er Gunnar Sønstebys.

For de fleste er han kjent som Nr. 24 eller «Kjakan». Han var aktiv med i motstanden under invasjonen i Norge i 1940, og etter kapitulasjonen gikk han over i illegalt arbeid og ble aksjonssjef i Hjemmestyrkene. Han kom med i kompani Linge i 1942 og var sjef for «Oslo-gjengen». Han var også sjef for Kong Haakons og daværende kronprins

Olavs livvakt etter hjemkomsten i 1945.

«Det er ikke noe motsetningsforhold mellom vår vilje til å bevare vårt eget samfunn og vår vilje til å samarbeide med andre land for å skape en varig trygghet for alle. Det var dette krigen lærte oss».

(Les intervju side 8)

I dagens avis:

Bent Røiseland om Bibelen og EF
Side 2

Slik styres Fellesskapet
Side 3

Sosialsjef Salvesen om sosialsektoren
Side 4-5

Kystfisker går inn for EF
Side 6

Kvinner støtter EF
Side 7

Reidar Danielsen om arbeidsmarkedet
Side 8

Hyttesalget blir som før

Norge får lov til å prioritere nordmenn

Ferien står for døren og det norske folk gjør seg klar til en velfortjent hvil. Mange drar til hytta, på landet, ved sjøen eller på fjellet. Etter at EF-motstanderne i en av sine hovedbrosjyrer hevder at utlendinger fra første januar 1973 fritt kan kjøpe hyttetomter i Norge – dersom vi blir medlem av EF – kan det være all grunn til å få en endelig oppklaring. Er det sant det som motstanderne hevder?

– Vi har full anledning til å fortsette som før. Det står nemlig ingenting i Roma-traktaten om at slik etableringsrett skal gjelde for turister eller andre som ønsker å bygge fritidsbolig i et annet medlemsland, sier underdirektør Karl Normann i Landbruksdepartementet til «Ja til EF». Normann deltok i de forhand-

lingene som dreide seg om de norske konsesjonslovene der det fra EF's side ble gitt klar beskjed.

– Dersom en utenlandsk entreprenør søker om å få bygge ut et hytteområde, så kan man imidlertid ikke diskrimineres. Men i det øyeblikk han selger ut hyttene, så har myndighetene full anledning til å nekte salg til utlendinger.

– Men for meg er det noe av et mysterium at mange er så opptatt av dette. Det viser seg nemlig at interessen blant utlendinger for å kjøpe hyttetomter er meget liten og vi får bare noen få søknader hvert år. De som kommer, er vanligvis norsk-amerikanere, svensker og dansker, sier underdirektør Normann.

Fru Esther Jansen, mor til tre, har spurt professor Ole Myrvoll om kvinnen har grunn til å frykte EF.

Les om samtalen side 4 - 5

Redaktør
John Inge Valestrand

Redaksjonsutvalg: Bjarne Botnen, Leiv Vidvei,
Grethe værnø, Ola H. Metliaas, Sverre Jervell
Cort Adelers gt. 16, Oslo 2 - Tlf. 56 51 85

JA til samarbeid

Vi nærmer oss sommerferien, og dermed går vi snart inn i siste fase av kampanjen foran folkeavstemningen om EF. Vi kom utvilsomt sent igang på Ja-siden, men nå er det ingen tvil om at vi er på rett vei. Meningsmålingene fra Norsk Gallup taler sitt tydelige språk. Det er avgjort grunnlag for optimisme.

Men ennå er kampen langt fra vunnet. Ifølge Gallup er vi ennå ikke jevnsterke med nei-folkene. Derfor må vi nå sette alle krefter inn for snarest mulig å få flertallet over på vår side. Dette betyr at kampen vil bli skjerpet ytterligere, frontlinjene skarpere. I denne situasjonen påligger det oss alle et stort ansvar.

I «Ja til EF»-aksjonen vil vi anstrenge oss for å føre kampanjen med saklig argumentasjon og blanke våpen.

Vi kan komme til å få en opphetet diskusjon i ukene og månedene fremover, et politisk klima som er uvanlig her hjemme. Det er i en slik situasjon at gehalten i vår politiske kultur virkelig blir satt på prøve.

Gledeligvis blir det nå mer og mer klart for folk at et medlemskap i EF ikke betyr at vi gir opp landets selvstendighet eller går opp i en «forbundsstat» eller endog en «superstat». Franskmen, briter, nederlendere og de andre folk det her er tale om å samarbeide med, har alle slåss mer enn en gang i historien for å overleve som selvstendige nasjoner. Ingen av dem vil gi fra seg råderetten i sitt eget samfunn. Franskmen vil styre i Frankrike, briter i Storbritannia, nordmenn i Norge. Selvfølgelig. Men alle er villig til å gi fra seg noe selvråderett for i fellesskap å nå fram til effektive løsninger på oppgaver som ingen idag kan beherske på snevert nasjonalt grunnlag. Så enkelt er det.

Og i samme grad som man i Fellesskapet er innstilt på å samarbeide positivt og effektivt, i samme grad har man også mulighet for aktiv medinnflytelse over utviklingen. Enten man liker EF eller ei, så må man erkjenne at samarbeidet vil omfatte noen av verdens mest kunnskapsrike nasjoner og avanserte samfunn. I alt ca. 250 millioner mennesker som gjennom sine nasjoner og gjennom Fellesskapet kan komme til å spille en ganske avgjørende rolle, ikke bare i vår egen verdensdel, men også i verdenssamfunnet.

EF vil trolig komme til å få en meget stor betydning på alle de felter som politisk engasjerte mennesker i dag er opptatt av. Det gjelder f.eks. fredsspørsmålene i Europa, håpet om en fortsatt avspenning og positivt samarbeid mellom Øst og Vest. Det gjelder kampen mot forurensningene og for bedre fysisk miljø. Det gjelder arbeidet for å gjøre slutt på valutakrisene og de uheldige konjunktursvingningene. Det gjelder oppgavene i u-hjelpen og for større utjevning og rettferdighet i verdenssamfunnet.

Skulle vi frivillig velge å frata Norge mulighetene for aktiv medinnflytelse på den kurs som EF velger? Skulle Norge være tilfreds med å innfå en kritiserende tilskuersrolle? Vi bør ha såpass tiltro til vår egen evne og til våre argumenter at vi velger å gå inn i EF og der arbeide sammen med de mange som deler våre synspunkter - for å påvirke Fellesskapets holdning i den retning vi ønsker.

Norge hører hjemme i vest, i fortsatt samarbeid på alle felter med de vest-europeiske demokratier, først og fremst våre nærmeste Nordsjø-naboer Danmark og Storbritannia. Hvis vi sier nei i september, da skiller vi lag med disse nasjoner i denne uhyre viktige sak. I så fall velger vi samme politiske plassering som de nøytrale land Sverige, Sveits og Østerrike, som jo velger sin plass i forhold til EF nettopp fordi de er nøytrale. Det store flertall i Stortingets utenrikskomite har i sin innstilling om markedsmeldingen gjort det fullstendig klart hva dette på litt lengre sikt ville bety for vårt land utenrikspolitisk og sikkerhetspolitisk. Dette er et hovedspørsmål i EF-saken:

Hvor hører Norge egentlig politisk hjemme i Europa? Vi kan ikke si nei til EF og samtidig tro at vi fullt og helt kan være med i samarbeidet i Vest-Europa. Bare et klart ja sikrer Norges rette plass og trygger landets framtid.

Bent Røiseland kommenterer:

Bibelen og EF

Ganske mange kristne er opptatt av spørsmålet om forholdet mellom profetiene i Bibelen og EF. Det er rett og slett blitt et samvittighets-spørsmål for dem. Dette henger naturligvis sammen med at det er skrevet så mange artikler i den senere tid om dette emne, og også gitt ut brosjyrer. Det vedkommende er mest opptatt av, er om EF vil gi utgangspunkt for riket som Antikrist vil opprette.

Bibelen sier uttrykkelig at Antikrist vil komme. Hans tid vil bli forferdelig for menneskeslekten. Men vi skal likevel huske at dette er ikke siste trinn i historien. Guds rike er det siste.

Bibelen formaner sterkt og utvetydig til å være våkne overfor de kommende begivenheter. Men den advarer også mot utregninger og fantasier. Dagen og timen vet ingen, sier den.

For oss ser det ut til at Antikrist vil bli en verdenshersker, og en kan da spørre om ikke et hvert politisk samarbeid over landegrensene og enhver sammenslåing av stater vil legge forhindrene til rette for ham. Men hvis en først advarer mot samarbeid av den grunn, er det nær å spørre hvorfor advarselen ikke først og fremst retter seg mot FN, men at en har heftet seg ved en så liten del av verden som EF. Det virker etter min mening noe inkonsekvent at en først og fremst leter etter utgangspunkt for Antikrist i Vest-Europa, som tross alt vel er den del av verden som er mest merket av kristendommen.

Når Antikrist kommer, vil han sikkert bruke det onde som han finner. Han vil også misbruke det gode som utviklingen har ført med seg. Jeg mener derfor at vi må gjøre det som er godt og fornuftig til enhver

tid uten redsel for at det senere kan bli misbrukt.

Ned gjennom tidene har det gang etter gang vært forsøkt å sette personer og forhold i samtiden i forbindelse med Antikrist. I nyere tid har det bl.a. blitt gjort når det gjelder Hitler og Mussolini. Jeg husker også at da bondeorganisasjonene i 30-årene for alvor gikk inn for samvirketanken, var det en del som hadde betenkeligheter for at dette skulle bli begynnelsen til Antikrist rike, der ingen kunne selge eller kjøpe fritt. Det er verd å merke seg at alle disse spekulasjonene har vært feilberegninger inntil denne dag. Det bør mane til en viss varsomhet også nå.

Det er særlig to ting som har gjort at mistanken er vakt mot EF. For det første er det navnet på traktaten, Roma-traktaten. Dette blir utlagt slik at Romerriket i en eller annen form skal stå opp igjen og bli utgangspunkt for Antikrist. Til dette er å merke at Romerriket jo er gått til grunne for lenge siden. Dets grenser falt på ingen måte sammen med grensene for EF. Der til må nevnes at Rom eller Romerriket er ikke nevnt i det hele tatt i det gamle testamentet. At teologer som har skrevet oversikt over de enkelte kapitler, i ett tilfelle har nevnt Romerriket er en annen sak, Rom er heller ikke nevnt i profetiene i det nye testamentet. Men i Bibelens profetier finner en ellers en mengde andre stater og byers navn.

I åpenbaringsboken er det bl.a. nevnt at «Babylon» skal gå under. Men hva har så dette med Rom å gjøre? Jo, en bytter rett og slett Babylon med Rom, så har en løsningen. I en brosjyre som er spredt i

tusentall heter det: «Men før dette skjer, skal de ti og Antikristen ifølge Ap. 17, 16-18 ødelegge den store skjøge Babylon, som er Roma og det Roma står for religiøs, politisk, kulturelt og kommersielt under ledelse av pavekirken». Dette må da være for lettvinet tolkning. Det andre punktet som har gjort at EF har fått søkelyset mot seg, er et profeti fra det gamle testamentet om at 10 kongeriker skal oppstå. Leser en profetiene, får en inntrykk av at det er spørsmål om en oppdeling av landområder, mens EF betyr en samling. Tallet 10 er blitt aktuelt nettopp fordi de fire søkerland sammen med de opprinnelige EF-land vil gi denne tallsummen. Men da ligger det nær å spørre: Hvis Norge blir med, får vi altså 10 stater. Men dersom motstanderne hindrer norsk medlemskap, så blir det ikke ti. Er EF da ikke Antikrists rike? Er det bare dersom Norge blir med at det vil bli det? Jeg tror vi gjør klokt i å være nøkterne og edruelige og ikke fortape oss i fantasifulle beregninger. Apostelen Paulus var en fornuftig mann. Han formante sine menigheter til å våke, men sa samtidig at de burde ikke la seg skremme fra sans og samling når det gjelder disse ting.

Det går framover for «JA til EF»!

Nye aksjoner skal gi ny framgang, sier Reidar Carlsen

praktisk arbeid og i økonomisk forstand.

— Er økonomien god?

— Nei, det er den så avgjort ikke. Ved siden av de midler vi har fått fra staten, 1,25 mill. kroner, bygger vi vår virksomhet på personlige bidrag fra medlemmene, sier Reidar Carlsen. — Mange betaler hver måned til oss. Vi trenger stadig denne viljen hos våre medlemmer til å yte til vårt arbeid om vi skal kunne gjennomføre aksjonen som planlagt.

— Vi har et stort antall medlemmer som gjør en aktiv innsats for «JA til EF»-aksjonen, sier Carlsen. — Disse folkene er vi stor takk skyldig. Men vi trenger også støttemedlemmer som er med og finansierer virksomheten. I dagens situasjon kan de også bety en hel del for vårt arbeid..

Mens den første utadvendte aksjonen «JA til EF» satte i sving dreide seg om en dag, vil aksjonen denne gang gå over en hel uke. «JA til EF»s sekretariatet rundt om i landet har lagt ned et stort arbeid i planleggingen sammen med lokalutvalgene, «JA til EF»-bussene er kommet i sving over det meste av landet og hele organisasjonsapparatet er trimmet.

— Vi håper at vi i løpet av denne uken skal markere hele vår bredde, sier Reidar Carlsen. — Over alt i landet vil vi prøve å nå fram med våre informasjonen og vårt materiell. Lykkes vi i så måte, vil oppslutningen om å stemme JA sikkert øke ytterligere.

De har ikke et felles EF-alternativ!

Debatten om Norges forhold til EF har etter hvert utkrystallisert seg til en debatt om medlemskap eller handelsavtale. Men motstanderne av norsk medlemskap i EF har ikke noe felles alternativ. Når de går inn for et nei til norsk medlemskap, er det derfor på helt forskjellige premisser. I Stortinget går motstanderne av norsk medlemskap i EF inn for en handelsavtale. Dette alternativet tør ikke Folkebevegelsen mot EEC støtte. De vil heller ikke ta ansvaret for dette alternativet ved selv å reise til Brussel og gjennomføre de nye forhandlingene som vil måtte komme hvis det blir nei-flertall.

På den ene side viser de mistillit til Regjeringens forslag, på den andre siden vil de at den samme regjeringen skal føre nye forhandlinger. Det er derfor ingen ting som tyder på at motstanderne er forberedt på å ta ansvaret for den situasjon som oppstår ved et eventuelt nei-flertall. Regjeringens standpunkt er klart — og det er dette standpunkt «JA til EF»-aksjonen bygger på. Vi har tillit til at det våre fremste politikere bygger sitt standpunkt på, er til beste for vårt folk.

Slik styres Fellesskapet

Sicco Mansholt, sosialdemokrat og sterkt opptatt av å bygge ut vernet om mennesket og dets miljø, er for tiden president i Kommissjonen.

Det er medlemsstatenes regjeringer som utnevner hver sine medlemmer til Kommissjonen. De skal være anerkjent kyndige og uavhengige personer. Både politikere, fagforenings-ledere, professorer og embetsmenn er utnevnt til Kommissjonen. Utnevningen skjer for 4 år om gangen, og medlemmene skal i denne tiden være uavhengige overfor sine regjeringer og private organisasjoner. Sammen utgjør de et kollektivt lederskap. Til sin rådighet har de et sekretariat med omkring 5.000 personer – langt mindre enn medlemslandenes administrasjoner.

Kommissjonen møtes minst en gang i uken. Den har rett og plikt til å sette frem forslag til Rådet. Den skal dessuten føre tilsyn med at de felles retningslinjer innen EF følges i medlemslandene. På samme måte som Stortinget kan overlate vår regjering å utforme detaljer på basis av fullmaktslover, kan Rådet gi Kommissjonen fullmakter. Kommissjonen kan også stevne et medlemsland for Domstolen, hvis landet ikke oppfyller de forpliktelse det har tatt på seg. Kommissjonen møter Europa-parlamentet, og den forhandler med land utenfor EF og internasjonale organisasjoner.

Hele Kommissjonen kan avsettes dersom Europa-parlamentet vedtar et mistillitsvotum med to tredjedels flertall. På mange måter fungerer Kommissjonen som en regjering gjør i de enkelte land, selv om medlemmene er utnevnt på en annen måte.

Domstolen

En viktig del av EF's styringsorganer er Domstolen. Den har sitt sete i Luxembourg. Dens oppgave er å sikre at lov og rett blir respektert når traktatbestemmelser blir fortolket og anvendt. Domstolen består av 7 medlemmer som oppnevnes for 6 år om gangen. I praksis er det utnevnt minst en dommer fra hvert medlemsland. Dommerne må tilfredsstille kravene til de høyeste juridiske embeter i sine hjemland.

Domstolens saksområder omfatter spørsmål om de enkelte medlemsland oppfyller sine forpliktelser i henhold til traktatene, men også om lovligheten av de avgjørelser Rådet og Kommissjonen gjør. Både Kommissjonen, medlemslandene og enkeltpersoner kan ta opp saker ved Domstolen.

Europa-parlamentet

Europa-parlamentet har i dag bare en rådgivende rolle. Det er imidlertid i ferd med å få en viss myndighet

i budsjettsaker – og kan – som nevnt – vedta mistillitsforslag mot Kommissjonen. Parlamentet har også rett til å stille spørsmål til Rådet og Kommissjonen, noe parlamentet ofte benytter seg av. Europa-parlamentet holder sine møter i Strasbourg og har 13 komiteer med hver sitt saksområde. Europa-parlamentet vil ved utvidelse av EF bestå av 36 representanter fra Storbritannia, Tyskland, Frankrike og Italia, 14 fra Belgia og Nederland og 10 fra Norge, Danmark og Eire, mens Luxembourg får 6 representanter. De seks små land med 13 prosent av folketallet vil få 31 prosent av representantene i parlamentet.

I Europa-parlamentet skal medlemmene representere folkene, ikke regjeringene. De skal heller ikke møte med instruksjoner fra hjemmelige myndigheter eller parti-grupper. Innenfor parlamentet er medlemmene organisert etter politiske grupper – som i Stortinget. Parlamentet skal utarbeide forslag med sikte på å muliggjøre direkte alminnelige valg. Direkte valg vil utvilsomt øke Europa-parlamentets prestisje, men gjennomføringen reiser mange innfløkte spørsmål. Ved direkte valg ville det bli naturlig å overføre en del av Rådets myndighet til Europa-parlamentet. Men det vil få så mange sidevirkninger at det neppe er sannsynlig at man finner løsningen på disse problemene i løpet av de nærmeste årene. En økonomisk og pengemessig union kunne imidlertid tvinge fram en løsning i løpet av en 10 års periode.

Den økonomiske og sosiale komite

har en rådgivende rolle og åpner mulighetene for nærings- og fagorganisasjonenes innflytelse på EF's politikk. Komiteen kan gi råd om jordbruk, transport, sosiale spørsmål, energispørsmål, økonomiske spørsmål og andre områder. Denne komiteen skal representere produsenter, forbrukere, transportyrket, arbeidstakerne, kjøpmenn og håndverkere, liberale yrker og den alminnelige samfunnsinteresse. Medlemmene oppnevnes for fire år om gangen av Rådet etter innstillinger fra medlemslandene. Komiteen skal ha særutvalg for de viktigste saksområder. Den består i praksis av tre grupper – arbeidsgivere, arbeidstakere og andre interessegrupper. Arbeidet i komiteen har bidradd til å øke de større fag- og næringsorganisasjonenes interesse for kontakt med EF-organene, og deres innflytelse vil øke i pakt med den grad av samarbeid de kan utvikle innen medlemslandene.

De europeiske fellesskap har sine egne styringsorgan. Styringsorganene er bygd opp for at det skal kunne imøtekomme både de felles behov i Europa og gi de enkelte land innflytelse på den felles politikk.

Rådet

Det bestemende organet i EF kalles Rådet. Rådet består av et medlem fra regjeringen i hvert av medlemslandene. Som regel vil den statsråd som nasjonalt har ansvaret for de saker som skal drøftes, representere det enkelte land i Rådet. Dette gir Rådet til enhver tid medlemmer med særlige forutsetninger for å kunne ta standpunkt på de områder som drøftes i tråd med de enkelte lands holdning til saken. De blir dermed også et direkte bindeledd mellom den felles politikk EF fører og de enkelte lands nasjonale syn.

Innenfor EF har Rådet fylt den rolle nasjonalforsamlingene spiller på det nasjonale plan. Rådet skal treffe beslutninger med simpelt flertall, når ikke noe annet er nevnt i traktaten. Men på de fleste områder er det strengere voteringsregler. Hvis Rådet vil forandre forslag fra Kommissjonen, må det enstemmige

vedtatt til. Og i praksis vil ikke noe vedtak som et eller flere land stemmer mot, bli satt ut i livet.

Hvis Norge kommer med i EF vil de 10 rådsmedlemmene ha tilsammen 61 stemmer: Storbritannia, Tyskland, Frankrike og Italia får 10 stemmer hver, Norge, Danmark, Eire 3 stemmer hver og Nederland, Belgia, Luxembourg 4 stemmer hver. Med sine 21 stemmer vil de små land kunne blokkere vedtak de er uenige i, selv om stor-maktene samlet går inn for dem.

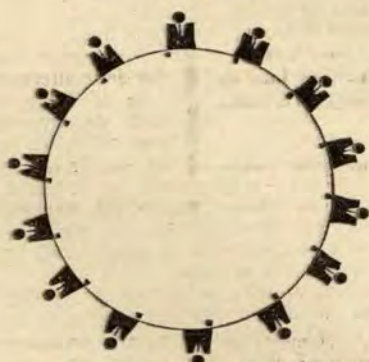
Til hjelp i sitt arbeid har Rådet et fast sekretariat på omkring 500 funksjonærer. Hvert medlemsland har dessuten sin faste representant i Brussel. Sammen utgjør de «De faste representanters komite», som behandler alle saker som skal fram for Rådet – også fra Kommissjonen.

Kommissjonen

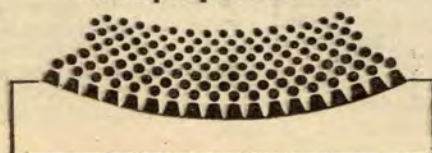
Opprinnelig hadde de tre europeiske fellesskap (EEC, EURATOM og Kull- og Stålfellesskapet) hvert sitt styringsverk. Nå har de en felles Kommissjon som består av ni medlemmer. Ved en utvidelse av EF vil Kommissjonen bestå av 14 medlemmer: 2 fra Storbritannia, Tyskland, Frankrike og Italia og 1 fra hvert av de andre land.

EF's ORGANER etter en aktuell utvidelse

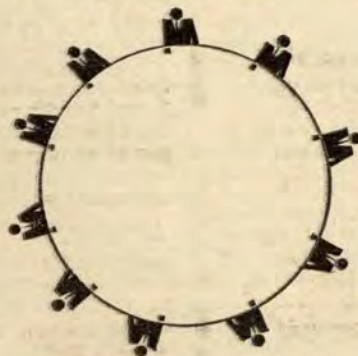
Kommissjonen

Demokratisk kontroll
Europa-parlamentet

Ministerrådet

Juridisk kontroll
Domstoler

«JA til EF»s fylkeskontorer

Landssekretariatet:
Cort Adellersgt. 16,
Oslo 2
tlf. 56 51 85

Oslo:
«JA til EF»-aksjonen
kontor for Oslo og Akershus
Nedre Vollgt. 9
Oslo 1
tlf. 41 37 73

Akershus:
«JA til EF»-aksjonen
kontor for Oslo og Akershus
Nedre Vollgt. 9
Oslo 1
tlf. 41 37 73

Østfold:
«JA til EF»-aksjonen
Farmannsgt. 2
1600 Fredrikstad
tlf. 031 - 16 700

Vestfold:
«JA til EF»-aksjonen
Storgt. 15
Boks 46
3100 Tønsberg
tlf. 033 - 11 198

Buskerud:
«JA til EF»-aksjonen
Svenkegt. 5
3000 Drammen
tlf. 83 19 83

Telemark:
«JA til EF»-aksjonen
Ø. Hjelleggt. 6
3700 Skien
tlf. 035 - 27 273

Aust-Agder:
«JA til EF»-aksjonen
Tollbugt. 6
4800 Arendal
tlf. 041 - 63 634

Vest-Agder:
«JA til EF»-aksjonen
Arbeiderforeningen
Dronningensgt. 34
4600 Kristiansand S.
tlf. 042 - 26 437

Rogaland:
«JA til EF»-aksjonen
Kongsgt. 26
4000 Stavanger
tlf. 045 - 33 364

Hordaland:
«JA til EF»-aksjonen
Lars Hillesgt. 20 b
5000 Bergen
tlf. 05 - 21 48 95

Sogn og Fjordane:
«JA til EF»-aksjonen
Storevn. 74
5870 Øvre Årdal
tlf. Årdalstangen 3 356

Møre og Romsdal:
«JA til EF»-aksjonen
Handelens Hus IV etg.
6000 Ålesund
tlf. 071 - 22 499

Sør-Trøndelag:
«JA til EF»-aksjonen
Søndregt. 13
7000 Trondheim
tlf. 075 - 25 410

Nordland:
«JA til EF»-aksjonen
Storgt. 4 b
8000 Bodø
tlf. 081 - 24 909
«JA til EF»-aksjonen
v/Rich. Kjelstrup-Olsen
Pestboks 7
8301 Svolvær
tlf. 081 - 70 100 - 18

Sør-Troms:
«JA til EF»-aksjonen
Strandgt. 19
Boks 922
9401 Harstad
tlf. 082 - 61 277

Nord-Troms:
«JA til EF»-aksjonen
Forsikringsgården
Boks 844
9001 Tromsø
tlf. 083 - 81 590

Vest-Finmark:
«JA til EF»-aksjonen
v/Hans Opstad
9700 Lakselv
tlf. 084 - 68 100 - 61

Øst-Finmark:
«JA til EF»-aksjonen
Søndre Langt. 28
9950 Yndø
tlf. 085 - 87 657

Ole Myrvoll eksamineres av
«Vet ikke»-husmor

Også kvinnen kan trygt si JA til EF

Vil matvareprisene stige hvis Norge går inn i EF? Vil kvinnens likestillingsarbeid hemmes? Er det det i det hele tatt noen grunn for at kvinnen skulle frykte EF? Professor Ole Myrvoll svarer et avgjort nei i denne samtalen med fru Esther Jansen. Fru

Jansen hører foreløpig til «Vet ikke-gruppen». Hun er mor til tre barn. Hun er selv utdannet barslepleierske, men har iallfall foreløpig gitt opp sitt gamle yrke til fordel for egne barn og hjem, og i tillegg arbeider hun som parktante på Blakstad i Asker.

Samtalen slik
Michael Grundt
Spang hørte
den

FRU JANSEN: - Når jeg har fått sjansen til å utspørre selve Ole Myrvoll, vil jeg som husmor først stille et spørsmål om matvarepris-

ene i EF. Vil Norge i EF kunne holde matprisene nede ved subsidier?

MYRVOLL: - Pr. i dag subsidierer ikke den norske stat noe annet enn melk og smør. Etter samtalen med EF er det helt klart at vi kan fortsette å gi subsidier på melk. Videre er det klart at vi kan gi bønder støtte på andre måter slik at de kan opprettholde sin levestandard, men det er bare på melk vi kan gi støtten i form av subsidier. Dette tror jeg nå er alldeles klart, til tross for hva visse franskyndige har hevdet...

FRU JANSEN: - Men betyr dette at vi får dyrere mat?

MYRVOLL: - Jeg kan ikke skjønne hvorfor det skulle bli det. Matvareprisene er jevnt over ikke høyere i de andre EF-landene enn hos oss. At prisene kan stige, tror jeg nok fortsatt kan skje, men det vil ikke ha noe med EF å gjøre.

FRU JANSEN: - Bo-utgiftene, vil de stige? Jeg tenker på rentene.

MYRVOLL: - Norge kan fortsette med sin lave Husbank-rente uavhengig av EF.

FRU JANSEN: - Men ikke alle har lån i Husbanken. Noen har i vanlige banker. Vil renten stige der? Pr. i dag er det jo ikke lov til å ta mer enn 6 pst. på førsteprioritetslån.

MYRVOLL: - La meg først inn-skyte at det er en misforståelse at bankene ikke har lov til å ta mer enn 6 pst. Men for noen år siden var det en konferanse i Finansdepartementet, der departementet, banker og forsikringsselskaper diskuterte retningslinjer for rentepolitikken. Der ble vi enige om at renten ikke bør overstige 6 pst. Men noen lov ble det ikke. Og enkelte har som kjent tatt mer.

FRU JANSEN: - Men regner De med at renten vil stige for oss som ikke har Husbank-lån?

MYRVOLL: - Jeg tror ikke det. Det er vanskelig å se noen grunn til at banker og forsikringssel-

skaper plutselig skulle skru opp-rentene fordi om Norge ble med i EF. Nå vil nok de renter som danner seg på det frie marked i Norge bli noe mer avhengig av svingningene på det europeiske marked enn i dag. Men boligrentene i utlandet er ikke så ille. Forøvrig har vi en lovbestemmelse fra 1951 som sikrer staten rett til å fiksere en maksimal rente. Den har aldri vært brukt, men den kan brukes.

FRU JANSEN: - Et spørsmål om kvinnens likestilling, og retten til lik lønn. Vi er kommet ganske langt i Norge, men hva i EF?

MYRVOLL: - For det første vil

Sosialsjef Anders Salvesen:

SOSIALPOLITISK DYPT ALVORLIG OM VI BLIR STÅENDE UTENFOR EF

Sosialsjef Anders Salvesen har i de siste ti år stått sentralt i vår sosialpolitiske debatt. Fra midten i tretti-årene direkte engasjert i praktisk sosialt arbeid - sosialsjef først i Kristiansand og så Bærum. Formann for den statlige eldreomsorgskomiteen som gjennom sitt arbeid mer enn noen har bidratt til å trekke hele eldreomsorgsproblematikken inn i samfunnsdebatten. I 14 år var Salvesen medlem av styret for Norges Sosialforbund og en tid var han formann. Salvesen er også mangeårig formann for Norsk Forening for Sosialt Arbeid.

- Når sosialpolitikk og distriktsproblem trekkes fram og blir brukt som argumenter mot norsk medlemskap i EF, så minner dette om bevisste forsøk på å skape argumenter som egentlig ikke eksisterer. Dels tar man utgangspunkt i lite tilfredsstillende forhold i vårt eget land, dels konstrueres påstander som ingen kan kontrollere, sier sosialsjefen i Bærum, Anders Salvesen.

- Særlig synes jeg det sosialpolitiske oppropet som anti-EF-folkene har sendt ut, er et klart eksempel på framgangsmåten, fortsetter Salvesen. Der har man gitt en dramatisk framstilling av uheldige sider ved samfunnsutviklingen - og så går man enda et skritt videre og setter likhetstegn mellom disse og medlemskap i EF. Vi har meget store sosiale problem og vi har våre like alvorlige distriktsproblemer. Men vi hadde de før EF-medlemskap overhode kom på tale. Ønsket om å løse de sosiale oppgaver vi står foran og om å skape et samfunn der vi så langt råd er unngår sosiale problemer, tror jeg ikke er mer utbredt hos dem som sier nei enn blant tilhengerne, sier Salvesen.

Samfunn med skyggesider

- I så lang tid har jeg vært engasjert i praktisk, sosialt arbeid at jeg også vet at det samfunn vi forlot da den økonomiske vekst for alvor tok til,

så langt var fritt for sosiale problemer, og det skapte stadig nye. Det var jo nettopp de sosiale skyggesidene som satte sitt preg på dette samfunnet.

Vi snakket den gang ikke om klient-skapende miljøer - vi kjente ikke uttrykket. Når man hører dagens unge sosialarbeidere dosere sine sosialpolitiske teorier der det klient-skapende samfunn er et sentralt emne, må man storlig undre seg. Man må da vitterlig få inntrykk av at de går rundt og tror at sosiale problemer er noe som hører dagens samfunn til. At sosiale problemer er noe som er skapt av den økonomiske vekst vi har hatt. Har de overhode ikke lært noe om fattig-samfunnets sosiale problemer? Om noen av dem satte seg ned og forsøkte å analysere fattig-samfunnet tror jeg de ville få et noe mer nyan-sert bilde og også et sannere bilde av den økonomiske vekst har betydd for oss. Framfor alt ville de finne at

de sosiale problemer dengang var langt mer dyptgående og berørte storparten av befolkningen. Hadde vi ikke funksjonshemmede tidligere? Hadde vi ikke alkoholis- syke, sinnslidende, nervøse? Hvordan var eldres situasjon? Hvordan tror man situasjonen var for den familieforsørger som ikke hadde et arbeid å gå til og som heller ikke så løsninger på sitt problem? Hvordan tror man situasjonen var for den ungdom som ikke så utvei til en dags arbeid? Hvordan tror man det føltes å gå den tunge veien til fattig- forstanderen for å få sin matlapp? Tror man vi fant nervøse, frustrerte individer i denne store grå flokken?

Vi har gjort feil

Vi har i løpet av noen ti-år bygd et nytt samfunn - helt ulikt det samfunn vi forlot. Den økonomiske vekst har gitt oss muligheter for å løse store problemer og å trekke glemte, sosiale problemer fram i lyset til vurdering og løsning. Vi har også gjort åpenbare feil under marsjen - feil som avspeiler seg i sosiale problemer. Men er disse sosiale problemer å se på som et resultat av økonomisk vekst eller som et resultat av vår manglende evne til å takle utviklingen? Om vi virkelig ønsker å bedre for-

holdene i distriktene våre kan vi gjøre det uten at vi har den nødven- dige økonomiske evne? Hvilke strøk av landet vil først bli skadelid- ende ved en sinket eller tilmed reversert økonomisk utvikling som det fra anti-EF-hold har vært hevdet skulle være en vei å gå. Kan det være tvil om at nettopp distrikt- ene, utsatte og sårbare som de er, først og fremst vil bli de skadelid- ende?

De samme tanker i EF

Vi har vel alle en følelse av anti-EF- bevegelsens sosialpolitiske argu- mentasjon er iferd med å endres. Den første tidens unyanserte svart- maling av forholdene i EF-landene er iferd med å forstumme. Det er vel også blitt klarere for folk flest etter hvert at det er en myte å tro at sosialpolitikk og sosialpolitisk tenk- ning er noe som hører Norge til. Vi møter de samme problemstillinger og de samme tanker i EF-landene som her hjemme. På ulike områder møter vi i EF-landene sosialpoli- tiske tiltak bedre enn hos oss - på andre områder ligger vi et hakk foran. Det ville da også vært høyst besynderlig om vi på alle områder skulle stått likt sosialpolitisk når vi tenker på de ulike landenes bak- grunnshistorie. Det vi imidlertid skal ha klart for oss er at folkene på Kontinentet og De britiske øyer ikke er mindre opptatt av sin sosiale sikkerhet enn vi er det. Vi skal også ha tindrene klart for oss at den utvikling vi i dag er vitne til i verden, gjør det umulig for ett land isolert å løse de sosiale problemer vi står overfor. Først fordi vi ikke kan se sosiale problemer isolert, dernest fordi vi ikke kan se vårt lands utvik- ling isolert fra verden for øvrig.

Forurensningene er et illustrerende eksempel i så måte. Dette er et økonomisk problem og et sosialt problem - et nasjonalt og et inter- nasjonalt problem. Så mange fak- torer er her vevet i hverandre at vi kommer helt til kort om vi forsøker å løse dette problemet lokalt. Det kan bare løses gjennom et forplik- tende internasjonalt samarbeid.

Verdifulle impulser

Et svevende argument vi møter hos anti-EF-tilhengere er at de uheldige sosiale tendenser vi har vært vitne til, vil forsterkes gjennom et med- lemskap i EF. Dette er etter mitt skjønn en helt uholdbar påstand. Det er vi selv som har ansvar for den sosiale utvikling enten vi nå blir medlemmer av EF eller vi blir stående utenfor. Det er vi som har ansvaret for å søke avdekke de fak- torer som virker i negativ retning. Men helt avgjørende for vår sosial- politiske utvikling vil de økono- miske forholdene i landet være. Vi kjenner regningen som ligger på bordet i dag og vi vet at den er på grensen av det vi kan makte. Vi har også en viss oversikt over de pro- blemer vi står foran å skulle løse og vet at disse krever nye kjempesum- mer.

- Jeg tror også at den nærmere kon- takt EF-medlemskap vil gi oss med andre land, vil kunne gi oss verdi- fulle impulser på det sosiale området.

I en sum er for meg tanken på at vi kan bli stående utenfor EF, dypt alvorlig. Utviklingen i dagens verden betinger et forpliktende sam- arbeid over landegrensene - vår økonomiske utvikling er avhengig av dette, vår sosialpolitiske utvik- ling enda mer, sier sosialsjef Salve- sen.

Husmor Esther Jansen stilte professor Ole Myrvoll's EF-kunnskaper på hard prøve, da de to møttes til en samtale om familiens situasjon i et utvidet EF.

FRU JANSEN: – Hva med Folketrygder? Hvis en italiener kommer hit opp og tar seg arbeid like før han skal gå av med pensjon – kan han så kreve Folketrygd?

MYRVOLL: – Det kan umulig tenkes at vi har inngått en avtale som gjør at en sør-europeer kan komme opp her og rake i parken i en måneds tid, hvoretter han er berettiget til folketrygd . . . Men sannelig om jeg på stående fot kan huske hele regelverket!

(Her skviset fru Jansen økonomiprofessoren så hardt med detalj-spørsmål at Myrvoll måtte gå til telefonen for å friske opp data-hjernen. Han kom tilfreds tilbake.)

MYRVOLL: – Regelen er den at man må ha arbeidet i minst 5 år i et annet land for å være berettiget til pensjon. En utlending i Norge vil etter 5 år ikke ha krav på særlig mer enn grunnpensjonen. Det må anses som utelukket at folk skulle strømme til Norge for den saken skyld. For det første er ikke grunnpensjonen i Norge så stor at den representerer noen fristelse til å bryte overtvert med hele sitt livsmønster. For det annet har de fleste EF-land lavere pensjonsalder enn den norske, og for det tredje har de fleste sine svært gode sosialsystemer selv. Og endelig må man regne med at sosialsystemet etterhvert blir harmonisert slik at hvis et land på ett område ligger noe etter de andre, så blir det nødt til å heve standarden. Innen LO's ledelse fins det ingen frykt på dette punkt.

FRU JANSEN: – Hva med det sikkerhetsmessige? Det har vært skrevet i pressen at Amerika kan komme til å trappe ned i Europa, at de mer eller mindre vil tenke som så: Nå er EF-landene så sterke at de kan greie seg selv.

MYRVOLL: – Nå er det umulig å spå hva Amerika vil gjøre i fremtiden med dette. Det er selvsagt dyrt for dem å holde så mange tropper i Europa. Utviklingen av forholdet øst/vest vil naturligvis også spille inn. Men ett er temmelig opplagt: De amerikanske troppers væren eller ikke væren i Europa vil iallfall ikke influeres særlig om Norge slutter seg til EF eller bli stående utenfor. Og

skulle nå amerikanerne trekke seg ut av Europa, så vil det være enda viktigere at Norge var medlem av EF, slik iallfall jeg ser på det.

INTERJUVEREN: – Ingen flere spørsmål om «de nære ting»? Om norske kommunestyre fortsatt kan bevilge til de skoler de vil, trygge skoleveiene, opprette daghjem, barnehager osv. for å øke kvinnens frihet og trygghet?

FRU JANSEN: – Nei, jeg har lest en del agitasjon om at vi mister friheten til alt mulig, men det virker bare dumt.

MYRVOLL: – Når det gjelder barnehager, daghjem, i det hele tatt alt på kommunebudsjettene, så blir alt som før. Det samme for det fylkeskommunale budsjett. Også for statsbudsjettet blir det Stortingets vilje som rår uavkortet, med et forbehold.

FRU JANSEN: – Og det forbeholdet er?

MYRVOLL: – Statsbudsjettets konjunkturpolitiske karakter skal diskuteres i fellesskaps organer. Det vil si: Budsjettets totale omfang – om det skal vokse 10 pst., 12 pst. eller 20 pst. Dette har konjunkturpolitiske aspekter, det har med inflasjonsproblematikken å gjøre. Vårt statsbudsjett diskuteres allerede i dag i OECD, riktignok på etterskudd – og vi må tale kritikk. I EF skal landene forhånds diskutere hverandres budsjetter på den måten, og komme med råd og kritikk – det vil bety at også Norge skal være med og vurdere budsjettene til England, Tyskland, Frankrike osv. Men innenfor den totale budsjetttramme kan vi fordele pengene som vi vil.

FRU JANSEN: – Men er der da ingen ulemper ved EF?

MYRVOLL: – Selvsagt vil noen Ola Nordmenn kunne irritere seg over at et eller annet samarbeidsland ikke vil være enig i alt det vi vil – og visse versa. Men når jeg totalvurderer hva Norge må gi og ta for å komme inn i EF, er jeg for min del ikke lenger i tvil. Jeg har ikke hørt til fanatikere. Jeg har ikke villet inn for enhver pris. Selv tok jeg ikke standpunkt for forhandlingsresultatet forelå. Men nå er jeg ikke i tvil. Vi må svare ja til EF.

Jeg si at vi vel ikke har vært så flinke med likestillingssaken i Norge som vi ofte tror.

FRU JANSEN: – Det er blitt bedre og bedre, iallfall. I Italia, for eksempel, er de ikke kommet så langt.

MYRVOLL: – Men nå har Norge vært med i EFTA i en årrekke, og der var vi bl. a. sammen med Sveits. I Sveits hadde ikke kvinnene engang stemmerett, inntil helt nylig. Vår holdning til kvinnen ble da overhodet ikke influert av det! Dette er et spørsmål om livsholdning. Jeg kan ikke begripe at det vil endre seg det minste, enten vi er med i EF eller ikke.

FRU JANSEN: – Jeg vet at sykepleiersker i visse sør-europeiske land bare har 2 års utdannelse. I Norge er det 3. I EF blir det som kjent et fritt arbeidsmarked.

MYRVOLL: – Spørsmålet er med andre ord om sykepleiersker med mindre utdannelse kan godkjennes i Norge? Det fins ingen som helst bestemmelse om at Norge skal være nødt til å ansette utenlandske sykepleiersker med en utdannelse som vi ikke godtar, og slett ikke på like vilkår.

FRU JANSEN: – Men hvis det i det hele tatt kommer en flom av arbeidsledige mennesker fra andre EF-land og til Norge, – kan de da

bare melde seg ved sosialkontorene og heve ledighetstrygd?

MYRVOLL: – Nei. De kan ikke heve arbeidsledighetstrygd uten først å ha arbeidet og betalt inn penger til Trygdekassen. Men da vil de kunne få, på like fot med norske. Liksom norske vil få tilsvarende rett i andre EF-land. Frykten for en strøm av utenlandsarbeidere til Norge er imidlertid nokså teoretisk. Vi har ikke hatt noen strøm hittil, enda vi har fulgt en åpen og liberal politikk. Folk flest vil være i sitt eget miljø. For sør-europeerne er Norge et kaldt land. De blir her sjelden lenge.

EF-seminar drøftet samarbeid i Europa

Det er ikke bare de nære oppgavene med å sikre et solid JA-flertall ved folkeavstemningen som opptar JA til EF-aksjonen. I midten av mai ble det arrangert et seminar på Voksenåsen, der man i første rekke tok for seg de oppgaver Norge vil stå overfor den dagen medlemskapet i EF er et faktum. På bakgrunn av de radikale strømninger i europeisk politikk var seminaret lagt opp som en diskusjon omkring de mest aktuelle oppgaver Europa står overfor. Ikke minst var miljøvernproblematikken sterkt inne i bildet, men man drøftet også styringsproblemer innen EF og forholdet til u-landene.

Konferansen samlet de to dager den pågikk omkring 50-60 deltakere fra Norge, Danmark, Storbritannia og Bryssel (EF-kommisjonen). Blant deltakerne fra norsk side var blant andre Arbeiderpartiets parlamentariske fører Guttorm Hansen, formannen i Stortingets utenrikskomite, Helge Seip og statsråd Olav Gjærevoll.

Det var ikke minst muligheten for radikal påvirkning av utviklingen i et utvidet EF at man tok opp til drøfting på seminaret, der de fleste innleiderne var sosialdemokrater og liberale politikere. Hele konferansen vil danne grunnlaget for en dokumentasjon omkring de spørsmål som ble tatt opp. Det vil gjelde spørsmål som berører den politiske innflytelse medlemslandene og politiske grupperinger – deriblant også fagbevegelsen – kan øve overfor EF-organene.

Fra alle hold på konferansen ble betydningen av en politisk målsetting for arbeidet innen EF understreket. I denne forbindelsen kom ikke minst de problemene som knytter seg til miljøvern og forurensetninger tatt opp. Det var også bred enighet om at de demokratiske tradisjoner Danmark, Norge og Storbritannia representerte vil bli viktige momenter i Europa-debatten. I det hele tatt var det interessen for å kunne bidra til å skape et fellesskap der vitale menneskelige problemer ble løst, som preget seminaret.

Utanfor EF kan vi knapt greie oss

Fiskarar i Hordaland går inn for medlemskap

Fiskeskipper Hallvard Møgster

— Vi får berre vona at vi kan koma så langt at vi får all mogleg sakleg informasjon. Det er full og heil opplysning som må vera grunnlaget for diskusjonen. Og fram for alt må ikkje sak blandast med person. Kjem sinna i kok, kan det ikkje bli saklege drøftingar. Problema må hanskast med vet og forstand og no som før i vanskelege situasjonar må vi vise oss verdige til å løysa spørsmåla utan å vera påverka av stemningar. Vi har kanskje ikkje hatt noko større og vanskelegare sak i saga vår sidan 1905.

«Meir samarbeid må til»

Fiskebas Alf Møgster: I praktisk norsk fiske har vi vore vane med å måtte endre fangstmetoder. Mykje kan skje innan 1982 i så måte og. Frå eg tok til i fisket for 34 år sidan og til i dag har det vore store omskifte, med nær sagt revolusjon i drifta.

— Etter mitt syn bør det arbeidast

på ein heilt annan måte i bransjen enn no. Vi må bygge ut samarbeidet for å oppnå større einingar både når det gjeld fangst på førstehand og foredling. Båt og utstyr krev så stor kapitalinnsats at den einkilde ikkje maktar det. Det er alt for stor økonomisk innsats til å legge på ein mann.

— Men er det ikkje stort sett familiebruk i reidarnæringa no?

— Det starta med familieselskap, men det har etter kvart utvikla seg slik at medlemmene har skilt lag og skipa kvar sine reidarlag. Det synes dessuten å vera lettare å skaffe kapital til fiskebåtar i fjerne farvatn, og kvar dette skal hamne om nokre år er ikkje godt å seie. Vi må i alle høve ordna oss slik at vi vert konkurransedyktige anten vi fiskar på nære eller fjerne felt.

— Fryktar De at vi blir utslegne av andre nasjonar dersom vi kjem med i EF, også fordi andre nasjonar kjem inn på bankane innanfor 12 mil?

— Det er ikkje noko trugsmaal frå kontinentet. Våre argaste konkurrentar blir Island og Færøyaner, ser-

leg når det gjeld ringnot og blokk. Der trur eg ikkje vi har noko å frykte frå andre. Det viste seg at Sverige fall ut etter at der var skaffa fire kraftblokkbåtar som opererte på same felt som vi, endå dei skaffa seg fagfolk frå andre land.

— Eg kan vanskeleg sjå at vi kan stå utanfor EF, vi kan knapt greie oss utanfor. Skal vi stille oss utanfor må vi satse på andre marknader og vi må endå meir då innstille oss på andre driftsmåtar både på førstehand og når det gjeld produksjonsutviklinga og omsetnad. Til spørsmålet om eg fryktar innblanding utanfrå kan eg berre svare: etter føynsle: Eg har aldri hatt noko problem med fiskarar frå andre land om bord i våre båtar.

«God jobb av Bratteli»

— Dette poenget vert understøtta av skibsforar Olav Drønen — ein velkjend mann for vågeleg innsats under okkupasjonen. Olav Drønen er oppvaksen i fiskarmiljø og har heile sin tid vore knytt til skipsfart. — Med mi røynsle kan eg seie at

Diskusjonen om forhandlingsresultatet og Norge og EF let seg nok merke i fiskeristrika, men dei bylgjene som kan merkast på «toppane» har ikkje på nokon måte den samme kraft her. I Austevoll finn vi ein av Norges Fiskarlags landstyremedlemmer, fiskar Harald Birkeland. — Eg vil så sterkt eg kan få sagt det streka under at i EF-saka er det landet under eit og totalresultatet vi må sjå på. Det som gagnar landet vårt er det som gagnar den einkilde, seier Birkeland.

nordmenn godt kan samarbeide med andre nasjonar og eg kan ikkje med beste vilje forstå at vi kan eksistere utanfor fellesskapet — dette gjeld også fiskerirøringa. Kjem vi ikkje med i EF vil vi hamne i ei anna blokk.

— Eg kan heller ikkje skjønne argumentet med at vi misser vår nasjonale sjølvstenderrett ved å kome med i EF. Statsminister Bratteli og hans folk har gjort ein god jobb under forhandlingane i Brussel. Alle ville vi ynskje meir, men det ein kan oppnå må sjølsagt ha ei grense som kan passast inn til dei andre. Vi har fått eit bra resultat, og eg trur ikkje det vil kunne endrast om 10 år.

— Det kan forresten vere nyttig å minne om alt det tull vi fekk høyre då Norge skulle med i EFTA. Nei, eg er ikkje i tvil. Det undrar meg berre at så mange er mot. At ein del fiskarar reserverar seg eller tek klart standpunkt mot fellesskapet, kjem nok mest av at dei er politisk påverka, seier Drønen.

«Vi må og gje tamp»

Fiskeskippar Hallvard Møgster er kosmopolitt på havet. Han har vore med på store oversjøiske ekspedisjonar, som til Vest-Afrika, og han har ført handelsskip i utanriksfart endå så ung han er.

— Vi vil i fellesskapet bli utslått på fangstplassane?

— Nei vi brukar dei same fangstplassar i dag og det har slett ikkje utvikla seg slik at dei andre har seglt framom oss. Dei same fangstfelt vil vi ha enten Norge kjem med i EF eller ikkje. Og fangstfeltet kan gjerne vera nærare dei andre enn oss. Skottane driv berre i smått format, hollendarane ser vi lite til, danskane har berre to-tre ringnotbåtar og heller ikkje har Vest-Tyskland gjort seg serleg gjeldande. Dermed er det ikkje sagt at desse ikkje kan fiske — dei har meir tradisjon i trål og held på det.

— Men eit vidareutvikla trålfiske kan gje betre resultat

— Vi fiskar stort sett på andre fiske-slag, andre matnyttige fiskesortar. Vårt ringnotfiske må vera basert på sild, makrell og brisling for konsum. På dette område har vi ein ekspertise som berre kan samanliknast med islendingar og færøyingar.

Men som det no er leverer vi i Vest-Tyskland til mykje lågare prisar enn andre fordi vi ikkje har lov å lande i Danmark? Som medlemmer av EF vil vi få lettare vilkår for levering i utlandet — det som vi ikkje kan ta mot sjølve til foredling.

— Med fri etableringsrett vil vel dei andre kunne slå seg ned med verksemdar i Norge?

— Eg ser ikkje noko verre i at utlendingar reiser foredlingsanlegg for fisk i vårt land enn at dei har etablert t. d. ein aluminiumsindustri. Denne industrien har då ikkje skadd landet. Når det gjeld sonedeling for kysten så er vel heller ikkje dette noko stort minus. Ulik fiskerigrænse i dei same områda har vi hatt før og det har heller ikkje ført til noko endring av vår drift. Det seier seg sjølv at skulle vi kome til eit resultat med forhandlingane, måtte også vi gje tamp på ein plass.

— De høyrest tilfreds med resultatet?

— Vi må lite på det som politikaner har nådd fram til, i motsatt fall vil vi kome skeivt ut i løypa.

— Sett at vi etter 1982 må sleppe dei andre innom 12 milsgrensa?

— Etter 10 år har vi høve til å tinge påny om grensespørsmålet. Då er vi med og gjev i alle fall ikkje noko frå oss utan å få noko att andre stadar. I dei siste fem-seks åra har vi fiska på grensa til Skottland og Irland. Vi må sjå det som ein fordel å kome nærare kystane der. Hugs at vi i fjor importerte nær ein million skjeeper brisling medan vi sjølve berre fiska 340 000-360 000 skjeeper. Vi har utbygd ein hermetikkindustri som dei andre ikkje har. Når vi kunne bygge ut denne, er det fordi vi og har utbygd ein marknad for produktet. I dag har vi høg toll på hermetikk som skal eksporterast. Den fell bort i EF.

Fylkeslandbrukssjef Bakke i Sogn og Fjordane:

EF-medlemsskapet kan hjelpe oss til å bremse fråflyttinga

Det er mange som spør fylkeslandbrukssjef Olav Bakke i Sogn og Fjordane om kvifor han er EF-tilhengar. Ein hadde kanskje ikkje venta at leidaren for landbruksselskapet i nettopp dette fylket ville gå inn for medlemskap. Men svaret er kort og greitt: — Eg vaks opp i skuggen etter første verdskrig og fekk kjenne den andre på kroppen. På denne bakgrunnen er samarbeidet i Vest-Europa noko stort og verdfullt — og det er på samarbeidslina framtida for vår verdsdel ligg. Etter mi meining er det uråd å ta stilling til EF-medlemsskap utan å slå fast korleis utviklinga har vore i Europa.

— Sjølv om eg er knytt til landbruket, så meiner eg det har mykje å seie korleis stoda vert for andre næringar. Vi er alle samde om at det trengst nye arbeidsplassar utanfor jordbruket og for eit utbyggingsområde som Sogn og Fjordane er økonomisk vekst kanskje viktigare enn for andre delar av landet, sier Bakke.

Framtid for landbruket

— No er eg fullt merksam på diskusjonen omkring jordbruksavtalen — og at meiningane er ulike. Eg skulle og gjerne ha sett at einkilde ting hadde vorte betre. Men avtalen er eit resultat av forhandlingar og etter mi meining er avtalen slik at det framleis er mogeleg å bygge ut ei framtid for landbruket.

— I dag er 25 prosent av innbyggjarane i Sogn og Fjordane sysselsette i jordbruket. Dette er det

høgste talet i landet. Like mange har arbeid i industrien. Medan andre delar av landet har problem med ein auke i innbyggartalet, så er Sogn og Fjordane sitt mål å hindre at folketalet går ned. Dette kan vi berre makte ved å skaffe fleire arbeidsplassar i industrien. Om straumen vart snudd slik at folketalet steig, så ville det utan tvil auke trivlsen for dei som bur i dette fylket. Målet er 700 nye arbeidsplassar i året og det er gjort mykje godt arbeid for å få dette i gang, men det står sannelg mykje att. Det er særleg satsa på nye verksemdar innanfor metallurgisk industri og skipsbygging — begge næringar som vil ha føremøner av eit EF-medlemsskap. Derfor må vi høyre på dei som leier desse verksemdene av di det er deira ekspansjon som kan hjelpe oss.

Vanskelegare

— Dersom vi vert ståande utanfor og ved det opplever ein statisk situasjon for industrien, så vil det i høg grad råde Sogn og Fjordane — og det er derfor denne saka er så viktig. Sjølv om landbruket er viktig, så kan ikkje denne næringa ta ansvaret på seg aleine.

— Men når det gjeld landbruket, så skal ein vere klar over at avtalen med EF berre er ei råde — som det er opp til dei norske styresmaktene å fylle ut. Det er og blir regjeringa i Oslo si sak å ta ansvaret for landbruket sine innkomer. Dette vart ikkje oppheva og samstundes har vi

fått ein garanti frå EF i tillegg, seier Bakke.

— Det er all grunn til å vere merksam på at landbruket er ei næring ved sida av andre og vi må hugse på at vilkåra for dei som har sin arbeidsdag på gardsbruka, heng saman med den stillinga næringa har innan vårt eige, norske samfunn. For å bygge opp ei positiv haldning til landbruket, er det makt-påliggende å sjå heile samfunnet under eitt. Det kan ikkje nektas for at ein del av den diskusjonen vi har sett dei siste månadene gjev inntrykk av ei ein-sidig vurdering ut frå eit snevert jordbrukssynspunkt.

Langt til Brussel?

— Det er naturleg at sentraliseringsproblemet vert drøfta i den diskusjonen om EF som går føre seg i Sogn og Fjordane. Men vi tar feil dersom vi trur det lar seg gjere å skape eit betre lokalsamfunn ved å ta bort sentrale organ. I eit moderne samfunn er det nokre saker som skal løysast lokalt, andre skal avgjerast på nasjonalt plan og andre innanfor internasjonalt samarbeid. Vi må arbeide for å finne ein god balanse mellom desse tre — og skal vi få styring på utviklinga må vi bygge ut på alle plana.

Fylkeslandbrukssjef Olav Bakke er no formann for «JA til EF» i Sogn og Fjordane. Mange er komne med i arbeidet — og Bakke har god von om at det også i dette fylket vert eit fleirtall av Ja-røyster til hausten.

Bakke: Landbruket er viktig — men kan ikkje ta ansvaret aleine

Når du har knapt med penger til familien - hva gjør du da?

Prøver du ikke å gjøre det beste for deg og dine? Sparer på alle «unødvendige» utgifter og utsetter de innkjøp du kan?

Det er ikke i tider med dårlig økonomi tiden er inne for å dele med andre. Det er naturlig. Så lenge man har ansvar for en familie. Slik er det også med et land som Norge. Det er først når landet har en god økonomi vi virkelig kan yte effektiv hjelp til både våre egne landsmenn som trenger det - og til U-landene. Det er først da vi kan bygge ut landet som vi vil.

Idag har Norge en god økonomi - og vi er inne i en periode hvor vi har anledning til å utbygge vår sosialhjelp - hvor vi kan gi stadig økende u-hjelp - hvor vi kan prioritere samfunnsoppgaver som kommer familiens trivsel til gode.

Og så er spørsmålet:

Kan vi fortsette denne utviklingen uten å bli medlem av EF?

Dersom vi sier nei og isteden må velge en handelsavtale, setter vi oss ikke bare utenfor det internasjonale samarbeide i Europa, vi godtar en ordning som vil skape en usikkerhet for hele vår økonomi. For å kunne gjøre sosiale framskritt er vi avhengige av en sterk industri og en god inntekt fra skipsfarten. Begge deler vil svekkes utenfor EF. Det er ikke snakk om å styrke økonomien for økonomiens egen skyld, - men for å få råd til å ta vare på andre verdier.

Norge har forhandlet med fellesskapet, og vi har kommet fram til en akseptabel ordning som Regjeringen og Stortingsflertallet anbefaler.

- Burde vi da snu ryggen til og si at vi greier oss sjøl? -

Det er klart at alle problemer ikke er løst ved et ja til EF. Det er bare det at de oppgavene vi har foran oss ikke kan løses ved at vi isolerer oss fra våre naturlige samarbeidspartnere i Europa. Det kan da ikke være riktig at mens Europa samler sine krefter i et fellesskap for å trekke sammen mot fred og framskritt - så skal Norge sitte utenfor og miste mulighetene til å ta del i denne utviklingen?

Europa greier seg nok uten Norge - men gjør vi uten Europa?

stille seg utenfor det forpliktende, internasjonale samarbeide i Europa. Med hvilke land og hvor skal Norge samarbeide dersom vi fortsatt vil delta i et slikt samarbeid med andre land?

Stortingsflertallet og Regjeringen går inn for at Norge blir medlem av Det europeiske fellesskap. Stortingsmindretallet vil i stedet ha en handelsavtale etter svensk mønster. Dersom det blir nei-flertall i september vil en ny norsk regjering reise til Brussel med sikte på å få en slik avtale før 1. januar 1973.

Trenger De nærmere informasjon om den handelsavtalen flertallet i den svenske befolkning forkaster og som heller ikke Folkebevegelsen mot EEC og SF vil støtte så skriv til oss, etter:

«En handelsavtale for Norge?»
Pris kr. 2,-
«Ja til EF»,
Cort Adelerstgt. 16,
Oslo 2.

Kvinner sier JA til EF

Kvinner og menn har de samme interesser i å trygge vårt land politisk, økonomisk og sosialt, og spørsmålet om medlemskap i EF må vurderes ut fra hva som gagnar vårt land i sin helhet. Det er å misbruke kvinnesaken å trekke denne sentralt inn i diskusjonen om medlemskap, et misbruk som kan skade kvinnesaken og skape splittelse i dette arbeidet.

Det er 83 kvinner som er aktive i det politiske liv og i arbeidet for kvinnesaken, som sier dette i et opprop til de norske kvinner. I oppropet heter det videre: Vi undertegnede, som arbeider for å fremme kvinnesaken i samfunnet, tar avstand fra Kvinneaksjonen mot norsk medlemskap i EF. Vi er overbevist om at et eventuelt medlemskap vil fremme samarbeid mellom kvinner over landegrensene og gi det nødvendige grunnlag for at våre prinsipper og likestilling kan bli virkeliggjort.

De som har undertegnet oppropet er Valgerd Andresen, Hanna Berg Angell, Astri Aure, Else Bakke, Anna Louise Beer, Aase Bjerkholt, Marit Bjorvatn, Lillian Bekkevad, Bjørg Berg, Ingjerd Berntsen, Elin Bruusgaard, Gerd Christensen, Sigrid Bryn Christiansen, Liv Buck, Evy Boverud Pedersen, Elsa Byberg Kristensen, Nanna Ebbing, Gunvor Eker, Ragnhild Eriksen, Lulla Fosslund, Astrid Gjertsen, Eva Marie Grythe, Karin Hafstad, Borg-hild Bondevik Haga, Tyra Hansen, Gerd Hagen Schei, Inger Haldorsen, Ellen Hauglid, Turid Holen, Grete Holmesland, Lita Hjertholm, Tordis Iglebæk, Baby Johannessen, Guri Johannessen, Martha Johannessen, Bjørg Johansen, Tora Johansen, Kjellfrid Kjær Smemo, Elsa Kobberstad, Anne Johanne Kvale, Lina Kvammen Saareheim, Eva Bull Lund, Aase Lagesen Moe, Aase Lionæs, Anne Lunder, Sonja Ludvigsen, Hjørdis Lindboe, Anne Marie Lorentzen, Esther Magnussen, Else Messelt, Aase Møller, Margith Munkeby, Astrid Murberg Martinsen, Marte Nerdrum, Hilda Madsen, Liv Martinsen, Ingrid Nagelstad, Elsa Rastad Bråten, Berte Rognerud, Astri Rønning, Astri Rynning, Ingrid Sannes Johnsen, Rachel Sewerin, Elsa Skjervén, Ruth Solheim, Sigrid Stray, Solveig Stray Gregersen, Signe Marie Stray Ryssdal, Trude Støve, Gudrun Sunde, Olaug Svartveit, Kirsti Sveen, Elisabeth Sveri, Borgny Sverdrup, Jenny Søyseth, Julia Sæthern, Sonja Stenmark, Borgny Berth Stoltenberg, Liv Stubberud, Else Thingstad, Hanne Marie Tjensvold, Alvild Tveit, Inga Tusvik, Ida Fossum Tønnesen, Anne Valen Hestetun, Inger Louise Valle, Gerd Vollum, Ingebjørg Vaale, Grethe Værnø, Hedvig Weld Johansen, Else Wiker Gullvåg, Brita Westergaard, Bodil Aakre.

Fem spørsmål markedsmotstanderne aldri har svart på

Fem spørsmål markedsmotstanderne aldri har svart på.

1) Hvem skal betale regningen dersom Norge ikke kommer med i Fellesskapet? Vi i form av lavere lønstillegg og høyere skatter og priser? Skal vi velge å skjære ned på bevilgningene til distriktpolitikken eller sosialpolitikken?

2) Hvem tar ansvaret for de mellom 40.000 og 60.000 arbeidsplassene i industrien som kommer i en spesielt utsatt stilling dersom vi istedenfor medlemskap velger den handelsavtalen markedsmotstanderne på Stortinget vil ha? Hvem tar ansvaret for arbeidsplassene i fiske dersom norsk fiskeeksport skal holdes utenfor?

3) Hvorfor tør ikke nei-folkene på Stortinget å ta ansvaret for den situasjon som oppstår dersom det bli flertall mot medlemskap?

4) Markedsmotstanderne på Stortinget vil ha en handelsavtale etter svensk mønster. Hvorfor tør ikke Folkebevegelsen mot EEC/SF å støtte en slik handelsavtale?

Hvordan kan markedsmotstanderne kreve at regjeringen Bratteli skal ta ansvaret samtidig som de erklærer at de ikke har tillit til regjeringen når det gjelder de forhandlinger som er ført?

5) Med en handelsavtale vil Norge

Vi blir like gode nordmenn innen EF

Men krigen lærte oss at samarbeid er bedre enn splid

Intervjuer: JOHN INGE VALESTRAND

Nasjonal selvratrett og suverenitet er blitt slagord i EF-debatten. Ofte blir ordene brukt på en slik måte at deres innhold og mening blir forvridt og forkludret. Når EF-motstandere beskylder JA-folket for å ville «selge Norge» og i transparenter og salgod setter likhetstegn mellom landssvik og EF-tilknytning, er det rystende. En av dem som har reagert sterkt er Gunnar Sønsteby, kjent som NR. 24 «Kjakan» fra motstandskampen mot nazi-okkupantene. I likhet med Hjemmefrontens ledelse og hans kamerater landet rundt er han tilhenger av norsk tilslutning til EF – og det er erfaringene fra krigens dager han legger til grunn for sitt syn.

Sjokkerende

– Hvordan føles det for en aktiv frihetskjemper å bli beskyldt for å ville «selge Norge»?
 – Det er sjokkerende og rystende, sier Gunnar Sønsteby. – Det er helt absurd å sette likhetstegn mellom Norges situasjon under krigen og viljen til fellesskap med Europa som det nå gjelder.
 – For meg står det klart at EF er en videreføring av det vi kjempet for under krigen. Vi lovet oss selv at det aldri mer skulle bli krig. Nå har vi en større sjanse til å nå et slikt mål enn noen gang tidligere. Det eneste jeg beklager er at samarbeidet mellom Europas folk ikke kom langt tidligere.

Håp om samarbeid

– Hvilke håp hadde du i 1945?
 – Som hos så mange andre var det grunnleggende håp hos meg at det samarbeidet som var skapt under krigen skulle bygges ut i fredstid, sier Sønsteby. – I England møtte jeg motstandsfolk og frihetskjempere fra alle land – franskmenn, hollendere, dansker, belgiere, øst-europeere og også tyske motstandsfolk – som sloss for den samme sak: Seier for de demokratiske krefter. Det var samarbeidet som førte til seieren.
 – Vi hadde alle et håp om at samarbeidet mellom våre folk skulle fortsette. Etter de gamle «erkefiendene» Tyskland og Frankrike har funnet hverandre, skulle spranget for oss inn i et europeisk samarbeid være lite. Vi skal være klar over at det er andre som har greid å samle

Europa. Vår innsats bør være å støtte opp under dette samarbeidet.

Selvratrett

– Du er ikke redd for at vi mister vår selvratrett?
 – Jeg fatter ikke hva man egentlig mener. Krigen 1940-45 slo beina under vår frihet. Vi var maktesløse overfor krefter utenfor vårt land fordi vi sto alene.
 – Når alle jeg kjenner som var med i frihetskampen går inn for medlemskap i EF, tror jeg det er fordi de har den samme følelsen som jeg: Vi visste under krigen at vi ikke kunne få vår frihet igjen alene. Vi så at vi måtte ha hjelp fra andre. Derfor er det klart for oss at vi må bygge et samarbeid i fred. Nordmenn blir ikke mindre nordmenn om de går inn i et forpliktende samarbeid med andre folk for å trygge vår verden.

Forvirring og kaos

– Det er ekstreme venstre-grupper som snakker mest om selvratretten. Hva er din kommentar til det?
 – Disse kreftene er selv den største faren for vårt demokratiske system, sier Gunnar Sønsteby. – Den undergraving av folkeviljen som de arbeider mot, er vårt egentlige problem og kan skape forvirring og kaos. Deres mål er ikke bare å hindre norsk medlemskap i EF. I formålsparagrafen for sin virksomhet har de selv gjort det klart at deres mål er å omstyrte vår demokratiske samfunnsorden. Ansvarlige folk må ta avstand fra denne virksomheten,

Et av de mest kjente bildene fra frigjøringsdagene i 1945 – «Gunnar «Kjakan» Sønsteby i forsetet til kongefamiliens bil.

som er et direkte angrep på det norske folks selvstyre.
 – Hva så med øst-vest?
 – Norge kan ikke alene skape en avspenning mellom supermaktene. Gjennom et samarbeid i Europa kan vi påvirke utviklingen ved hjelp av og i samarbeid med de demokratiske kreftene i alle europeiske land, og det kan føre til samarbeid også med Øst-Europa.

Hindre katastrofer

– De viktigste premisene for mitt standpunkt til EF er behovet for å

hindre nye katastrofer, sier Sønsteby. – Det kan vi bidra til gjennom et forpliktende fellesskap med andre folk. Men også de muligheter til vekst og utvikling som EF-samarbeidet gir, er av vesentlig betydning.
 – Som salgsmann i treforedlingsindustrien har jeg møtt de problemer tollsranker og handelsgrenser reiser. For norsk næringsliv – og dermed arbeidsliv – er samarbeidet i EF utvilsomt nødvendig om vi ikke skal stagnere i vår utvikling. Vi kommer nemlig ikke til å ha det som vi har det i dag hvis EF

utvides uten at vi er med og EFTA går i oppløsning.
 – Er dette et politisk standpunkt?
 – Jeg er ikke knyttet til noe politisk parti, sier Gunnar Sønsteby. – Min barndom hadde jeg i industrimiljøet på Rjukan. Denne bakgrunnen har betydd mye for meg og har medvirket sterkt til å skape mitt syn på samfunnet og gi meg en dyp respekt for medmennesker – enten de har den ene eller den andre oppgave å skjytte i livet. Dette mener jeg oppriktig også må gjelde over landegrensene. Det er over alt medmennesker det gjelder.

Arbeidsdirektør Danielsen om fremmedarbeiderne:

Det er ikke EF som er problemet

Mange frykter at norsk EF-medlemskap vil føre til at mange utlendinger kommer hit til landet for å skaffe seg arbeid. Er dette riktig? Vi har stilt spørsmålet til direktør Reidar Danielsen i Arbeidsdirektoratet:

– Det er lite sannsynlig at medlemskapet lager noe problem i form av at mennesker fra de andre EF-landene kommer til Norge. Erfaringene fra den tid Det europeiske fellesskap har eksistert, viser at det ikke er mange som flytter fra det ene landet til det andre. I femtiårene var det riktig nok mange italiener som forlot sitt eget land, men etter som den økonomiske utvikling skjøt fart, sank antallet italienske borgere som hadde tatt arbeid i andre medlemsland. – En annen sak er at Norge i dag opplever et press fra utlendinger som gjerne vil arbeide her, sier Danielsen – men det er men-

nesker fra land utenfor EF, fra Pakistan, Tyrkia og Nord-Afrika. For disse medfører imidlertid ikke EF-medlemskapet noen endring.

– Norge har lenge ført en åpen politikk overfor dem som gjerne ville slå seg ned her i landet. Til tross for dette holdt antallet utlendinger som er sysselsatt i Norge seg konstant fra 1952 til 1969. Tallet lå hele tiden på ca. 15 000 mennesker. Men i 1971 kom det en bølge av pakistanere og dette gjorde det nødvendig med nye bestemmelser. Før kunne en utlending komme hit som turist, finne seg en jobb og så skaffe seg arbeidstillatelse. Bare i helt spesielle tilfeller ville myndighetene nekte å gi en slik tillatelse.

– Men den stigende interessen for Norge blant arbeidssøkende i land utenfor Vest-Europa, gjorde at vi fikk nye regler. Disse går ut på at en som søker om arbeidstillatelse, må

ha fått en jobb på forhånd og han er nødt til å sende søknaden fra hjemlandet eller fra det land der han har arbeidet de siste seks måneder. Dersom dette ikke løser problemet, er Arbeidsdirektoratet i samarbeid med Kommunal- og arbeidsdepartementet klar til å innføre bestemmelser som gjør det mulig å avvise søknader ut fra arbeidsmarkedssituasjonen her hjemme. Det vil si at utlendinger kan nektes adgang om det f.eks. er arbeidsledighet blant nordmenn. Forøvrig er det slik de fleste land legger opp sin politikk på dette området mens Norge lenge har vært mer åpent.

– Innenfor EF har nå fagbevegelsen tatt opp situasjonen for arbeidere fra land utenfor Fellesskapet og bedt om at det kommer strengere regler. Men det er opp til hvert enkelt medlemsland å bestemme hvilke

regler som skal brukes, sier Danielsen.

– Vi har her i Norden lenge hatt et arbeidsmarked som gjør det mulig for en innbygger å ta arbeid i et annet nordisk land. Dette har ikke ført til stigning i antallet svensker og dansker sysselsatt i Norge. Det nordiske arbeidsmarkedet vil forøvrig bli opprettholdt etter at Norge blir medlem av EF.

– Enkelte har hevdet at det innenfor EF er mulig å dirigere arbeidskraft fra et land til et annet. Dersom det f.eks. blir arbeidsledighet i Norge, kan da norske innbyggere sendes til Nederland?

– Noe slikt ville være fullstendig utenkelig. Forholdet i EF blir det samme som i Norden og det er vel ingen som har hørt om at arbeidsløse fra Danmark er blitt sendt til Norge.

– Det som egentlig er saken når det

dreier seg om situasjonen på arbeidsmarkedet, er at sysselsettingen i stor utstrekning er knyttet til industrien. Dersom bedriftene får vanskeligheter, så oppstår det arbeidsledighet. Hvorvidt vi skal klare å holde en meget høy sysselsetting, er derfor et spørsmål om industriens framtid – og her skulle fordelene ved et EF-medlemskap være temmelig klare. Noen prøver riktig nok å redusere fordelene gjennom en tollberegning, men det er for primitivt. Industriens forbedrede muligheter i et stort marked omfatter ikke bare fjernelsen av tollsatser, sier arbeidsdirektør Reidar Danielsen.

Arbeidsdirektør Danielsen